

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת יונתן מישרקי
ארז מלול

פ/25/4727

הצעת חוק תחנות טיפת חלב, התשפ"ד-2024

הגדרות

1. בחוק זה –

"חוק ביטוח בריאות ממלכתי" – חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994¹;

"ילד" – מי שטרם מלאו לו 6 שנים;

"פעוט" – מי שמלאו לו 12 חודשים וטרם מלאו לו 6 שנים;

"ראש שירותי בריאות הציבור" – ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות;

"תחנת טיפת חלב" – כמשמעותה בפסקה (1) לפרט 1 בתוספת השלישית לחוק ביטוח בריאות ממלכתי;

"תינוק" – מי שטרם מלאו לו 12 חודשים;

"השר" – שר הבריאות.

2. הקמה והפעלה של

תחנות טיפת חלב

(א) משרד הבריאות יאשר הקמה של תחנות טיפת חלב בהתאם לתוכנית שיכין ראש שירותי בריאות הציבור למתן השירותים בפריסה ארצית בהתאם לצרכי האוכלוסייה ובהתאם ליחס לשיעור הילודה שיקבע השר.

(ב) הפעלת תחנות טיפת חלב, ובכלל זה שכר העובדים, הציוד והתחזוקה השוטפת תמומן מתקציב משרד הבריאות.

(ג) השירות בתחנות טיפת חלב יינתן לא תשלום.

(ד) השר, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע תקנות בעניינים אלה:

¹ ס"ח התשנ"ד, עמ' 156.

- (1) זמני המתנה מרביים לתור בתחנות טיפת חלב;
- (2) שעות הפעילות בתחנות טיפת חלב, ובלבד שהפעילות תינתן גם בשעות הבוקר וגם בשעות אחר הצהריים;
- (3) מתן שירות כאמור בפסקה בפסקה (1) לפרט 1 בתוספת השלישית לחוק ביטוח בריאות ממלכתי על ידי ניידות;
- (4) איתור של משפחות הנזקקות לשירותים הניתנים בתחנות טיפות חלב.

- כוח האדם בתחנות טיפת חלב
3. (א) השירות בתחנות טיפת חלב יינתן על ידי צוות הכולל אחיות ורופאים בעלי הכשרה בתחום בריאות הציבור או ברפואת ילדים בהתאם לתקן המפורט בתוספת לעומת אוכלוסיית מקבלי השירות בתחנת טיפת חלב; כל תחנה תנוהל על ידי אחות שקיבלה הכשרה בתחום בריאות הציבור, ותכלול בנוסף על הצוות האמור גם איש צוות מינהלי.
- (ב) השר רשאי בצו באישור ועדת הבריאות של הכנסת לשנות את התוספת ובכלל זה להוסיף בעלי מקצוע נוספים שיכללו בצוות תחנת טיפת חלב ואת התקן שיחול לגביהם.
- חובת הכשרה
4. המשרד יקיים הכשרות תקופתיות לכוח האדם של תחנות טיפת חלב, בהתאם למערך ההכשרה שעליו יורה ראש שירותי בריאות הציבור במשרד.
- תוכנית פיקוח ובקרה על פעילות תחנות טיפת חלב
5. (א) ראש שירותי בריאות הציבור יורה על תוכנית פיקוח ובקרה שיקיים המשרד על פעילות תחנות טיפת חלב ואיכות השירותים הניתנים בה ויכלול בה מדדי איכות.
- (ב) המשרד יפרסם באתר האינטרנט שלו כתובת לפניות הציבור לעניין השירותים הניתנים בתחנות טיפת חלב.
- תקצוב
6. תקציב הפעלת תחנות טיפת חלב כאמור בסעיף 2(ב) יקבע במסגרת בסעיף תקציב משרד הבריאות בחוק תקציב שנתי; התקציב יעודכן מידי שנה בהתאם למדד יוקר הבריאות, כמפורט בתוספת החמישית לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, ובהתאם לשינויים הדמוגרפיים שחלו באוכלוסיית הילדים.
- ביצוע ותקנות
7. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת הבריאות של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

תוספת

(סעיף 3)

טור ב'

טור א'

תקינה	איש צוות במשרה מלאה
1 לכל תחנת טיפת חלב	מנהל תחנה
1 לכל תחנת טיפת חלב	איש צוות מנהלי
1 לכל 100 תינוקות	אחות בריאות הציבור
1 לכל 350 פעוטות	
1 לכל 1000 תינוקות.	רופא בריאות הציבור

ד ב ר י ה ס ב ר

מטרת הצעת החוק היא להסדיר היבטים שונים הנוגעים לפעילות של תחנות טיפת חלב כדי להבטיח את זכותם השוויונית של ילדים לבריאות ולהתפתחות מיטבית, איכותית ובטוחה בהווה ובעתיד. בישראל יש למעלה מ-1,000 תחנות לבריאות למשפחה (טיפות החלב) המעניקות שירותי בריאות ורפואה מונעת לילדים (מגיל לידה עד גיל 6), להוריהם ולנשים הרות, וזאת על פי עקרונות של שוויון ונגישות. מדובר בחוליה חשובה בשמירה על בריאות האוכלוסייה, שכן טיפת חלב היא השירות הראשון שפוגשות משפחות בשנות החיים הראשונות של הילד. השירות בטיפות החלב ניתן כיום על ידי שלושה גורמים שונים – משרד הבריאות, קופות החולים ורשויות מקומיות (עיריית ירושלים ועיריית תל אביב-יפו).

במהלך השנים האחרונות צומצם משמעותית תקציב טיפות החלב. דו"ח מבקר המדינה משנת 2014 חשף את הליקויים והפגיעה המתמשכת בשירותים הניתנים בתחנות טיפת חלב, פגיעה אשר באה לידי ביטוי, בין היתר, בצמצום מספר התחנות וכוח האדם בהן. בעוד שאוכלוסיית הילדים גדלה מידי שנה וסל החיסונים הניתנים לילדים גדל גם הוא, התקציב המיועד עבור התחנות לא מתעדכן בהתאמה. מגמה זו עומדת בסתירה ישירה לתפקידן החשוב של תחנות טיפת חלב לספק שירותי בריאות בסיסיים ובכך להעניק הזדמנות שווה והוגנת לכל ילד בישראל. יתרה מכך, המגמה עומדת בניגוד למגמות במדינות העולם המערבי אשר משקיעות יותר ויותר משאבים בילדים בגיל הרך ובמשפחותיהם. בשנת 2018 פורסמה תוכנית פעולה מטעם הפורום המייעץ לשנות החיים הראשונות במשרד הבריאות. הפורום המייעץ הגדיר את טיפות החלב כ"זירת הפעילות המשמעותית ביותר לקידום הנושאים השונים של הגיל הרך". במסגרת התוכנית הומלץ, בין היתר, על פריסת תחנות נוספות ברחבי הארץ, הגדלת זמינות התורים, הקמת מוקד ייעוץ טלפוני, שילוב גורמי מקצוע רפואיים ופסיכו-סוציאליים נוספים בתחנות טיפות החלב והרחבת שירות ביקורי הבית.

לפיכך, מוצע להסדיר את מנגנון התקצוב של תחנות טיפות החלב ואת תקינת כוח האדם בהן. התקציב יעודכן בכל שנה בהתאם למדד יוקר הבריאות, כמפורט בתוספת החמישית לחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994, ובהתאם לשינויים הדמוגרפיים שחלו באוכלוסית הילדים. משרד הבריאות יממן באופן מלא את הפעילות של תחנות טיפת החלב ובכלל זה של תחנות טיפת חלב הפועלות ברשויות המקומיות וכיום אינן מתוקצבות באופן מלא. נוסף על כך, מוצע לקבוע כי משרד הבריאות יאשר הקמה של תחנות טיפת בהתאם לתוכנית שיכין ראש שירותי בריאות הציבור למתן השירותים בפריסה ארצית בהתאם לצרכי האוכלוסייה ובהתאם ליחס לשיעור הילודה שיקבע שר הבריאות.

עוד מוצע להסמיך את שר הבריאות באישור ועדת הבריאות של הכנסת, לקבוע תקנות בעניינים שונים ובהם זמינות שירותי תחנות טיפות החלב. מוצע לקבוע כי המשרד יורה על תוכנית פיקוח ובקרה על פעילות התחנות ואיכות השירותים הניתנים בה ויפרסם באתר האינטרנט שלו כתובת לפניות הציבור.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ב' בתמוז התשפ"ד (08.07.2024)